

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2023

№ 9

Sentyabr

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

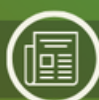
TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

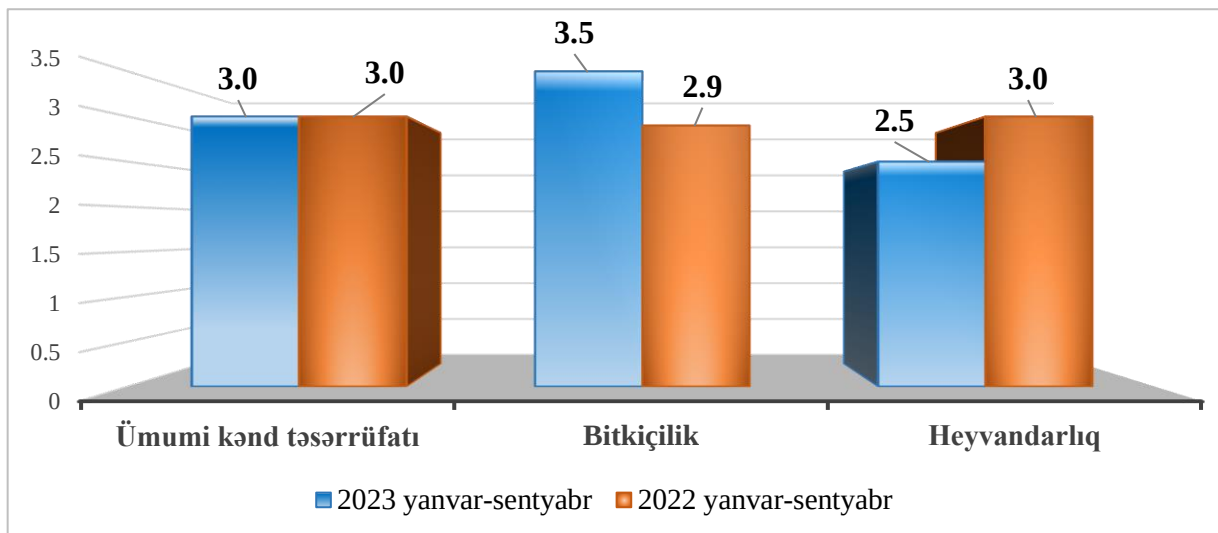
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3 faiz artıb (**Şəkil 1**).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

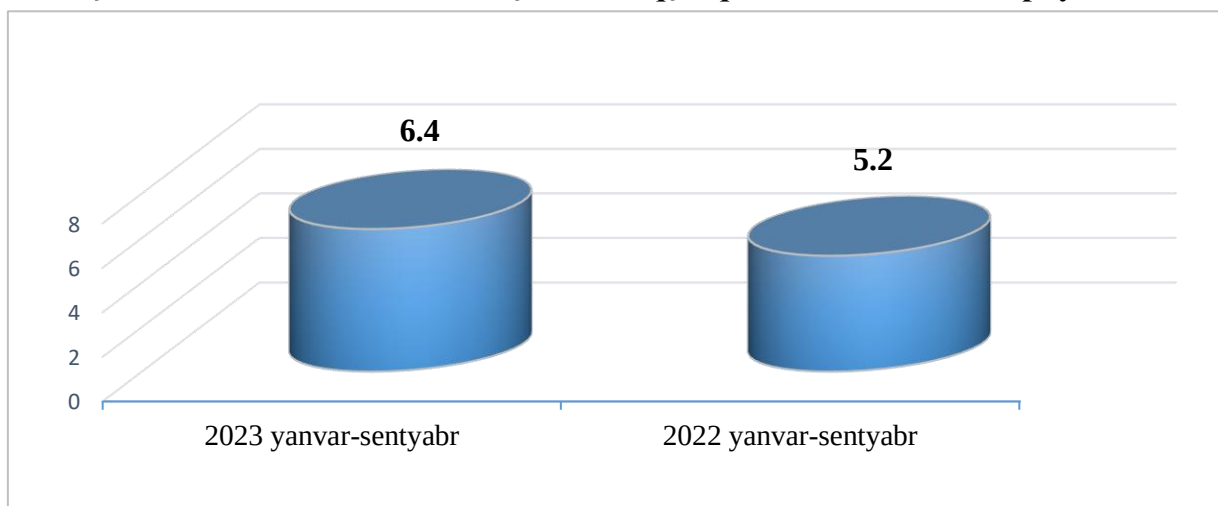

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcminin dəyəri faktiki qiymətlərlə 9996.9 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 45.4 faizi (4539.6 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 54.6 faizi (5457.3 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 6.4 faiz təşkil edib (**Şəkil 2**).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında yun, pambıq, şəkər çuğunduru, tütün, kartof və bostan məhsulları istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-sentyabr 2023	Yanvar-sentyabr 2022	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	424.5	411.2	103.2
Süd	min ton	1,682.9	1,655.5	101.7
Yumurta	mln. ədəd	1,662.7	1,486.5	111.9
Yun	min ton	15.1	15.6	97.0
Barama	ton	357.0	341.4	104.6
Taxıl, qarğıdalı ilə	min ton	3,100.9	3,047.9	101.7
Pambıq	min ton	14.3	38.8	36.9
Günəbaxan	min ton	26.6	26.6	100.0
Şəkər çuğunduru	min ton	47.7	57.7	82.6
Tütün	min ton	2.9	2.9	98.9
Kartof	min ton	981.9	1,021.9	96.1
Tərəvəz	min ton	1,694.7	1,665.5	101.7
Bostan məhsulları	min ton	437.6	466.5	93.8
Meyvə və giləmeyvə	min ton	787.1	765.6	102.8
Üzüm	min ton	182.4	182.3	100.1
Yaşıl çay yarpağı	ton	962.3	818.2	117.6

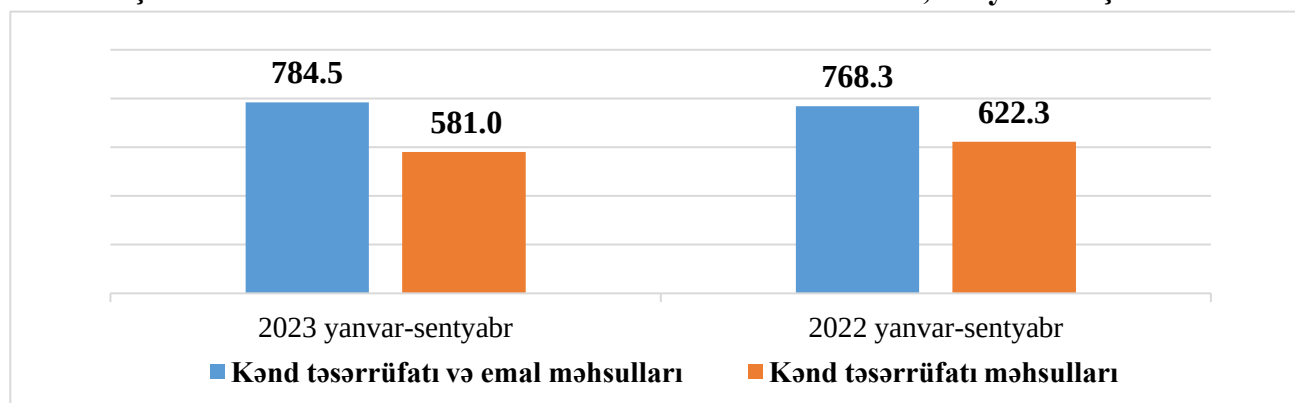
Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

KƏND TƏSƏRRÜFATI məhsulları bazarı

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında 581.0 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 6.6 faiz azalıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 2*-də verilib.

Cədvəl 2. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-sentyabr 2023		Yanvar-sentyabr 2022		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	216.8	170.8	213.0	181.4	101.8	94.1
ondan:						
kartof	71.1	31.0	78.2	35.1	90.9	88.4
pomidor	112.1	124.3	112.4	134.3	99.7	92.6
Meyvə	245.8	299.5	200.8	257.7	122.4	116.3
ondan:						
qoz-fındıq	16.4	81.5	13.9	74.3	117.9	109.8
sitrus meyvələri	0.8	0.6	0.078	0.1	10.2 d.	6.4 d.
üzüm	6.0	5.1	7.3	4.7	82.2	108.5
alma, armud, heyva	62.3	39.8	43.8	28.6	142.2	139.0
nar	8.0	10.3	2.4	3.7	3.4 d.	2.8 d.
xurma	22.9	16.6	40.3	30.6	56.8	54.2
Arpa	1.9	0.4	17.4	3.6	11.1	10.2
Tütün xammalı	1.8	3.8	5.1	15.3	34.6	24.6
Pambıq mahlıçı	48.1	88.5	61.4	147.1	78.3	60.1
Gön-dəri	2.5	6.7	3.7	10.7	66.7	62.4
Heyvandarlıq məhsulları*	x	11.4	x	6.4	x	1.8 d.
Cəmi	x	581.0	x	622.3	x	93.4

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin sentyabr ayında üzümün, şaftalının, armudun, portağalın, əncirin, gavalının, zoğalın, pomidorun, yerkökünün, çuğundurun, xiyarın, sarımsağın topdansaş qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 3**).

Cədvəl 3. Sentyabr ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansaş qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Avqust 2023	Sentyabr 2023	Fərq	Adı	Avqust 2023	Sentyabr 2023	Fərq	
Meyvə								
Alma	Qrani smit			Armud	Düşes			
	1.45	0.90	-37.9%		1.00	1.20	20.0%	
	Cənnət alması/digər				Meşəgözəli			
	1.60	0.80	-50.0%		1.05	1.15	9.5%	
Üzüm	Ağ kişmiş			Portağal	idxal			
	1.25	2.50	2 d.		2.30	3.60	56.5%	
	Ağadayı			Əncir	yerli			
	1.40	1.80	28.6%		1.40	2.80	2 d.	
Şaftalı	Nektarin			Gavalı	Armudu/Qara, payız			
	1.25	1.55	24.0%		0.90	1.55	1.7 d.	
	Fədai			Zoğal	yerli			
	1.50	2.00	33.3%		1.10	1.65	50.0%	
	yastı			Limon	Lənkəran			
	1.00	1.20	20.0%		0.53	0.23	-56.6%	
Tərəvəz								
Soğan	Ağdam, sarı			Kartof	Tovuz (təzə, iri)			
	0.40	0.40	0.0%		0.73	0.68	-6.8%	
Kələm	Qusar				Qazax (təzə, iri)			
	0.45	0.38	-15.6%			0.73	0.73	0.0%
Balqabaq	yerli			Xiyar	Patron			
	0.35	0.35	0.0%		1.00	1.20	20.0%	
Pomidor	Göyçay				Yelpənək			
	1.05	3.25	3.1 d.			0.65	0.80	23.1%
	Xaçmaz, sultan			Lobya	yerli			
	0.43	1.70	3.9 d.		2.10	1.65	-21.4%	
Yerkökü	yerli (iri)			Qarğıdalı sütünü	yerli			
	0.85	1.00	17.6%		0.44	0.33	-25.0%	
Bibər	Yaşıl (yerli)			Sarımsaq	yerli			
	1.10	0.65	-40.9%		2.00	2.25	12.5%	
Çuğundur	yerli			Badımcan	yerli			
	0.75	0.90	20.0%		0.60	0.45	-25.0%	
Qarpız	yerli			Yemiş	yerli			
	0.53	0.45	-15.1%		0.63	0.45	-28.6%	

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazir.az)

✚ Cari ilin sentyabr ayında almanın, üzümün, əncirin, narın, zoğalın, armudun, şaftalının, limonun, portağalın, pomidorun, badımcanın, çuğundurun, yerkökünün, balqabağın və qarpızın qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 4**).

Cədvəl 4. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2023-cü ilin sentyabr ayındakı topdansasatış qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Sentyabr 2022	Sentyabr 2023	Fərq	Adı	Sentyabr 2022	Sentyabr 2023	Fərq
Meyvə							
Alma	Palmet			Armud	Düşes		
	0.80	0.85	6.2%		0.95	1.20	26.3%
	Slava			Şaftalı	Fədai		
0.50	0.70	40.0%	0.90		2.00	2.2 d.	
Üzüm	Kardinal				Nektarin		
	0.90	1.70	1.9 d.		1.00	1.55	55.0%
	Ağ kişmiş				yastı		
1.10	2.50	2.3 d.	1.15	1.20	4.3%		
Əncir	yerli			Korolyok	yerli		
	1.05	2.80	2.7 d.		1.05	0.95	-9.5%
Nar	yerli			Portağal	Türkiyə/Afrika		
	1.00	1.45	45.0%		2.05	3.60	1.8 d.
Zoğal	yerli			Limon	Lənkəran		
	1.35	1.65	22.2%		0.13	0.23	1.8 d.
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz (təzə, iri)			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.88	0.68	-22.7%		0.44	0.40	-9.1%
Pomidor	Göyçay			Xiyar	Yelpənək		
	1.45	3.25	2.2 d.		0.80	0.80	0.0%
	Salxım				Melit		
1.45	4.75	3.3 d.	0.55	0.55	0.0%		
Badımcan	yerli			Yerkökü	yerli (iri)		
	0.39	0.45	15.4%		0.90	1.00	11.1%
Kələm	Gədəbəy/Qusar			Lobyə	yerli		
	0.70	0.38	-45.7%		2.20	1.65	-25.0%
Çuğundur	yerli			Sarımsaq	yerli		
	0.60	0.90	50.0%		2.60	2.25	-13.5%
Bibər	yerli (yaşıl)			Qarğıdalı sütünlü	yerli		
	1.00	0.65	-35.0%		0.50	0.33	-34.0%
Qarpız	yerli			Balqabaq	yerli		
	0.15	0.45	3 d.		0.23	0.35	52.2%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazar.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsinə dövlət dəstəyi

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 5473 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (**Cədvəl 5**).

Cədvəl 5. Lizinqə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 - 30.09.2023)	2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində lizinqə verilib
Cəmi	72369	5473
Taxılıyığan kombayn	1282	62
Pambıqyıığan kombayn	222	0
Traktor	16791	1197
Digər texnikalar	54074	4214

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 3044 fiziki və hüquqi şəxsə 60.65 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 43.89 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 870 min manatı güzəştli kreditlər, 15.89 milyon manatı isə mikrokreditlərdir.

✚ 2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 2513 baş damazlıq heyvanın (1637 baş iribuynuzlu, 876 baş xırdabuynuzlu) alışına 5.7 milyon manat, habelə kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlıqlarının alışı üçün 65.05 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

AZƏRBAYCAN VƏ ÖZBƏKİSTANIN
KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLƏRİ ARASINDA
GÖRÜŞ KEÇİRİLİB

*Nazir Məcnun Məmmədov Səmərqənddə
ərzaq təhlükəsizliyi üzrə beynəlxalq konfransda iştirak edib*

Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov Özbəkistanda rəsmi səfərdə olub. Səfər çərçivəsində nazir Məcnun Məmmədov və Özbəkistanın kənd təsərrüfatı naziri Əziz Voitov arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

Görüşdə Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin qarşılıqlı rəsmi səfərlər zamanı iki ölkə arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı qarşıya qoyduqları tapşırıqların yerinə yetirilməsi, əməkdaşlığın gələcək fəaliyyət istiqamətləri ətrafında müzakirələr aparılıb.

Bildirilib ki, iki ölkə arasında bütün sahələrdə əməkdaşlıq dinamik inkişaf edir. Hər iki ölkə bütün sahələrdə əməkdaşlığı gücləndirmək istiqamətində təşəbbüsləri dəstəkləyir.

Görüşdə Azərbaycanla Özbəkistan arasında hazırlanan Kənd Təsərrüfatı sahəsində Əməkdaşlıq üzrə Yol Xəritəsinin icrası ətraflı müzakirə olunub. Tərəflər əsas əməkdaşlıq istiqamətlərinin Yol Xəritəsi üzrə müəyyənləşdirilməsinin təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıblar.

Azərbaycanla Özbəkistan arasında kənd təsərrüfatının ipəkçilik, fındıqçılıq, şərabçılıq, kənd təsərrüfatı maşınqayırması və digər sahələrdə ən qısa zamanda konkret addımların atılması ilə bağlı razılığa gəlinib.

Eyni zamanda, görüşdə sentyabrın 26-da Bakıda keçiriləcək Türk Dövlətləri Təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısı və “Aqrobiznes forumu” tədbiri ilə bağlı məsələlər də müzakirə olunub.

Nazir Məcnun Məmmədov Özbəkistana rəsmi səfəri çərçivəsində Səmərqənd şəhərində BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) texniki dəstəyi, Özbəkistan Hökumətinin təşkilatçılığı ilə keçirilən ərzaq təhlükəsizliyi üzrə beynəlxalq konfransda iştirak edib. 30-dan çox ölkənin rəsmilərinin, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbər şəxslərinin, elmi tədqiqat müəssisələrinin mütəxəssisləri və ekspertlərin iştirak mötəbər beynəlxalq tədbirin plenar iclasında çıxış edən Məcnun Məmmədov bildirib ki, dayanıqlı aqrar qida sistemlərinin yaradılmasında kənd təsərrüfatının rəqəmsallaşdırılması, eləcə də qabaqcıl texnologiyalar və ən yaxşı təcrübələrin tətbiqi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Nazir əhalisinin sayı daim artan dünyada ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün aqro-ərzaq sistemlərinin transformasiyasının vacib olduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan hökumətinin kənd təsərrüfatında rəqəmsallaşmaya xüsusi önəm verdiyini deyən M. Məmmədov əlavə edib ki, torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qarabağ bölgəsini yaşıl enerji zonası elan edib. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa, yenidən qurulması, bu ərazilərdə gələcək inkişafın təmin olunması, zəruri infrastrukturun yaradılması istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər uğurla həyata keçirilir.

Nazir qeyd edib ki, bu ərazilərdə kənd təsərrüfatı ən yaxşı texnologiya və təcrübələri özündə ehtiva edən ağıllı kənd konsepsiyasına əsasən inkişaf etdiriləcək. Bu hədəf FAO-nun müxtəlif ölkələrdə kəndlərin rəqəmsallaşma yolu ilə gələcəkdə “ağıllı kənd”ə çevrilməsi planına uyğun gəldiyindən Azərbaycan bu istiqamətdə sıx əməkdaşlığa hazırdır. Bununla yanaşı, digər strateji təşəbbüslərə qoşulan Azərbaycan beynəlxalq platformalarda da effektiv əməkdaşlığı dəstəkləyir.

Konfransda ərzaq təhlükəsizliyinin, kənd təsərrüfatının dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi ilə bərabər, ətraf mühitin, eləcə də torpaq və su resurslarının qorunması, innovasiyaların kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrinə tətbiqi məsələsinin müasir dövrün ən aktual çağırışlarından olduğu vurğulanıb.

Konfrans işini mövzu ətrafında panel sessiyalarla davam etdirib.

Səfər çərçivəsində nazir Məcnun Məmmədov Qətərin bələdiyyə və ətraf mühit naziri Abdullah bin Abdulaziz bin Turki Al-Subaie ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan və Qətər arasında aqrar sahədə əməkdaşlıq, kənd təsərrüfatı sahəsində ticarət dövryyəsinin artırılması, “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Qətər Dövləti Hökuməti arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Anlaşma Memorandumunun yenilənməsi, bu ilin oktyabr ayında Qətdə keçiriləcək bağçılıqla bağlı sərginin əhəmiyyəti və Azərbaycanın bu sərgidə iştirakı məsələləri müzakirə olunub.

Eyni zamanda, nazir Məcnun Məmmədov və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) ixtisaslaşmış qurumu olan Ərzaq Təhlükəsizliyi üzrə İslam Təşkilatının (İOFS) baş direktoru Yerlan Baidautet arasında görüş keçirilib. Tərəflər regional qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məsələsini müzakirə ediblər, bu istiqamətdə birgə layihələrin həyata keçirilməsi istiqamətində imkanlar nəzərdən keçirilib.

Həmçinin səfər çərçivəsində Nazir Məcnun Məmmədovla Qırğız Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Askarbek Canibekovla ikitərəfli görüş baş tutub. Görüşdə iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı, xüsusilə heyvandarlıq, toxumçuluq sahələrində gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə olunub. Qırğız tərəfi rəqəmsallaşma, in-vitro laboratoriyası sahələrində Azərbaycan təcrübəsinin öyrənilməsində maraqlı olduqlarını qeyd edib və bununla bağlı qarşılıqlı razılıq əldə olunub.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV İSRAİLLİ HƏMKARI AVİ DİXTER İLƏ GÖRÜŞÜB

Sentyabrın 11-də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində İsrailin Azərbaycanda səfərdə olan kənd təsərrüfatı və kənd yerlərinin inkişafı naziri Avi Dixerin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Qonaqları salamlayan kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov Azərbaycanda aqrar sektora dövlət dəstəyi barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Bildirilib ki, iki ölkə arasında bütün sahələrdə əməkdaşlıq dinamik inkişaf edir. Tərəflər aqrar sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduqlarını vurğulayıblar.

Görüşdə Azərbaycan və İsrail arasında aqrar sahədə əməkdaşlıq, kənd təsərrüfatı sahəsində ticarət dövriyyəsinin artırılması, heyvandarlıq və toxumçuluq sahələrində ən müasir texnologiyaların transferi, aqrar tədqiqatlar və təcrübə proqramları sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, suvarma sahəsində İsrail təcrübəsi məsələləri müzakirə olunub, qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşün sonunda Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və İsrail dövlətinin Kənd Təsərrüfatı və Kənd Yerlərinin İnkişafı Nazirliyi arasında “Kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq üzrə Nümayəndə Bəyannaməsi”, eləcə də “2023-2025-ci illər üçün kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığa dair Yol Xəritəsi” imzalanıb. Bəyannamədə qeyd olunan sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi niyyəti öz əksini tapıb. Bu sahədə fəaliyyətlərin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə birgə işçi qrupunun yaradılması nəzərdə tutulur.

BAKIDA 2-ci TÜRK DÖVLƏTLƏRİ AQROBİZNES FORUMU KEÇİRİLİB

Sentyabrın 26-da Bakıda Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısı çərçivəsində 2-ci Türk Dövlətləri Aqrobiznes Forumu keçirilib.

Tədbir iştirakçıları Fəxri Xiyabanda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini yad edib, məzarı önünə əklil qoyublar. Sonra görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsi ehtiramla anılıb, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Daha sonra nümayəndə heyəti Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini yad edib, məzarları önünə güllər düzüblər.

Tədbir iştirakçıları, həmçinin “Türk şəhidliyi” abidəsini ziyarət edib, önünə əklil qoyaraq türk şəhidlərinə ehtiramlarını bildiriblər.

2-ci Türk Dövlətləri Aqrobiznes Forumunda əvvəlcə Azərbaycanın müstəqilliyi və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Forumda təşkilata üzv dövlətlərin və müşahidəçi ölkələrin hökumət üzvləri, dövlət qurumlarının və aqrar sahə üzrə ixtisaslaşmış şirkətlərinin nümayəndələri iştirak ediblər.

İclası giriş sözü ilə açan **kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov** Azərbaycanda aqrar sahədə aparılan islahatlar və gələcək hədəflər barədə tədbir iştirakçılarına məlumat verib. Nazir qeyd edib ki, aqrar sahədə məhsuldarlığın daha da artırılması, iqlimə uyğun, yaşıl və rəqəmsal kənd təsərrüfatının yaradılması, həmçinin ixrac məhsullarının və coğrafiyasının şaxələndirilməsi aqrar sahənin dayanıqlı inkişafı üçün əsas prinsiplərindəndir.

Türk dövlətlərinin dünya miqyasında böyük iqtisadi gücə malik olduğunu deyən nazir Məcnun Məmmədov kənd təsərrüfatının bu iqtisadi gücün əsas mənbələrindən biri olduğunu vurğulayıb: “Sahib olduğumuz təbii ehtiyatlar, biomüxtəliflik, coğrafi yerləşmə və iqlim bizim aqrar potensialımızı daha da gücləndirir. Bu gün türk dünyası iş adamlarının və rəsmilərinin bir araya gəldiyi Türk Dövlətləri Aqro Biznes Forumu ölkələrimiz arasında aqrar ticarət əlaqələrinin daha da güclənməsinə hədəflənib. Bizim siz iş adamlarından gözləntimiz bu prinsiplər əsasında əməkdaşlıq quraraq türk birliyinin iqtisadi gücünü daha da artırmaq və ərzaq təhlükəsizliyinə töhfə verməyinizdir”.

Nazir Məcnun Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin işğaldan azad olunan ərazilərimizi “yaşıl enerji zonası” elan etdiyini və bu ərazilərin böyük aqrar potensiala malik olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, hazırda əsas məqsəd işğaldan azad olunan ərazilərdə kənd təsərrüfatına yararlı torpaqları minalardan təmizləyərək xəstəliklərdən azad, rəqəmsal və ən müasir təcrübə və texnologiyalara əsaslanan dayanıqlı kənd təsərrüfatı sistemi qurmaqdır.

Nazir Məcnun Məmmədov TDT ölkələrinin iş adamlarını Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalarında investisiya imkanları ilə tanış olmağa və burada ən yaxşı təcrübələr və texnologiyaları tətbiq etməyə çağırır. Nazir, həmçinin iş adamlarını xüsusi investisiya güzəştləri təklif edən yeni yaradılmış Ələt İqtisadi Zonasında beynəlxalq ixrac standartlarına cavab verən və müasir texnologiyalarla təchiz olunan TDT-nin brendinə çevriləcək birgə müəssisələr yaratmaq imkanlarını da nəzərdən keçirməyə dəvət edib.

Tədbirdə çıxış edən **TDT Baş katibi Kubanıçbek Ömürəliyev** təşkilata üzv ölkələrin kənd təsərrüfatı sahəsində mövcud vəziyyət və aqrar potensial barədə məlumat verib. Baş katib qeyd edib ki, üzv ölkələrin nəqliyyat infrastrukturunu və aqrar potensialından səmərəli istifadə iqtisadi inkişaf və ərzaq təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verəcək.

Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşə naziri İbrahim Yumaklı TDT-ni üzv ölkələr arasında kənd təsərrüfatı, qida, infrastruktur, nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığı genişləndirən mühüm bir platforma adlandırır. Türkiyəli nazir müasir çağırışlar fonunda mövcud çətinliklərin həlli üçün yol xəritələrinin hazırlanması və əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacib olduğunu, TDT üzvləri arasında olan strateji tərəfdaşlığın önəmli investisiyalara çevriləcəyinə inandığını bəyan edib.

Özbəkistanın kənd təsərrüfatı naziri Əziz Voitov vurğulayıb ki, üzv ölkələrin elmi-texnoloji, iqtisadi potensialı ixrac coğrafiyasını genişləndirməklə məhsulların qlobal bazarlara çatdırılmasına imkan verir.

Sonra Azərbaycanın kənd təsərrüfatı ilə bağlı hazırlanan videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Qırğızistanın kənd təsərrüfatı nazirinin birinci müavini Murat Ramatov, Qazaxıstanın kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Abilxayir Tamabek, Şimali Kipr Türk Respublikasının kənd təsərrüfatı və təbii sərvətlər naziri Hüseyin Çavuş, Azərbaycan Nazirlər Kabinetinin Aqrar və ekologiya şöbəsinin müdiri Lətif Qasimov, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev bu tədbirin üzv dövlətlər arasında aqrar sahədə əməkdaşlığın yeni istiqamətlərinin formalaşmasına, yeni investisiya imkanlarının təşviqinə və iş adamları arasında əlaqələrin güclənməsinə xidmət edəcəyini vurğulayıblar.

Forum çərçivəsində panel sessiyalar da təşkil olunub. Panel sessiyalarda iştirak edən dövlət və biznes subyektlərinin nümayəndələri TDT ölkələrinin iqtisadi, aqrar potensialı, investisiya imkanları, həyata keçirilən islahatlar və mövcud nəqliyyat infrastruktur layihələri barədə tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumat veriblər.

Tədbirdə çıxış edən natiqlər TDT ölkələrinin işgüzar dairələri arasında əlaqələrin genişləndirilməsi imkanları, yerli və xarici iş adamlarına göstərilən dəstək və xidmətlər barədə təcrübələri bölüşüblər. Mütəxəssislər işgüzar dairələr arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, birgə layihələrin həyata keçirilməsi imkanlarını müzakirə ediblər.

Panel sessiyalarda “Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrinin qlobal iqtisadiyyatda və kənd təsərrüfatında yeri”, “Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrdə kənd təsərrüfatının inkişaf dinamikası”, “Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrin kənd təsərrüfatı sahəsində integrasiya imkanları” mövzularında təqdimatlar keçirilib.

Daha sonra Forum çərçivəsində Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrin aqrar sahə üzrə ixtisaslaşmış şirkətlərinin nümayəndələri arasında ikitərəfli görüşlər keçirilib. İkitərəfli görüşlərdə kənd təsərrüfatının bütün sahələri üzrə əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub.

TÜRK DÖVLƏTLƏRİ TƏŞKİLATI KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLƏRİNİN 2-ci İCLASI ÇƏRÇİVƏSİNDƏ İKİTƏRƏFLİ GÖRÜŞLƏR KEÇİRİLİB

Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov sentyabrın 26-da Bakıda keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısı və 2-ci Türk Dövlətləri Aqro Biznes Forumu çərçivəsində ikitərəfli görüşlər keçirib.

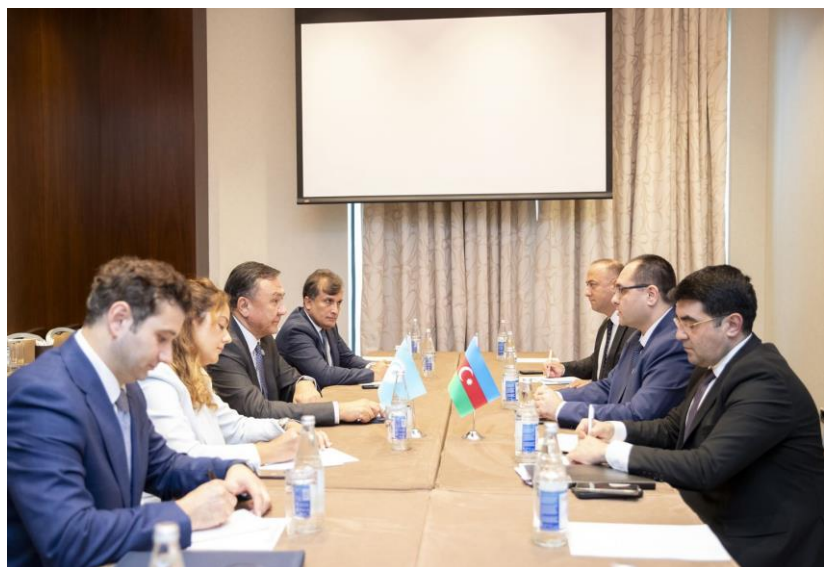

Nazir Məcnun Məmmədov əvvəlcə **Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşə naziri İbrahim Yumaklı** ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aqrar sahənin inkişafı istiqamətində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verilib. Kənd təsərrüfatı sahəsində rəqəmsallaşma, innovativ texnologiya və həllərin tətbiqi, aqrar sahənin dayanıqlı inkişafının

təmin edilməsi, bu istiqamətlərdə təcrübə mübadiləsinin aparılmasının vacibliyi barədə geniş müzakirələr aparılıb.

Görüşdə, həmçinin kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğu vurğulanıb. Tərəflər kənd təsərrüfatı sahəsində Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduqlarını, bu formatda tədbir və görüşlərin keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Daha sonra nazir Məcnun Məmmədov və **TDT Baş katibi Kubanıçbek Ömürəliyev** arasında görüş keçirilib. Görüş zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkəmizin Türk Dövlətləri Təşkilatının güclənməsində maraqlı olduğu və təşkilata üzv ölkələr arasında bütün sahələrdə əməkdaşlığın dərinləşməsinin əhəmiyyətini dəfələrlə qeyd etdiyi vurğulanıb.

Görüşdə təşkilata üzv ölkələrlə aqrar sahədə əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti, gələcək əməkdaşlıq perspektivləri ətraflı müzakirə olunub. Kənd təsərrüfatı sahəsində ikitərəfli və çoxtərəfli müstəvidə təşkilata üzv dövlətlərlə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi qeyd olunub.

BAKIDA TÜRK DÖVLƏTLƏRİ TƏŞKİLATININ KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLƏRİNİN 2-ci TOPLANTISI KEÇİRİLİB

*Türk Dövlətləri Təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısının
Yekun Bəyannaməsi qəbul olunub*

Sentyabrın 26-da Bakıda Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısı keçirilib. Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov və TDT Baş katibi Kubanıçbek Ömürəliyevin sədrlik etdiyi toplantıya quruma üzv olan və müşahidəçi qismində dəvət edilən ölkələrin kənd təsərrüfatı nazirləri və nazir müavinləri qatılıblar.

Tədbirdə çıxış edən Məcnun Məmmədov bildirib ki, 2009-cu il Naxçıvan Zirvə Görüşündən başlayaraq Türk Dövlətləri Təşkilatı uzun bir inkişaf yolu keçib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin TDT ölkələri ilə bütün sahələrdə əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioritetlərindən biri elan etdiyini deyən nazir qeyd edib ki, bu gün TDT 160 milyona yaxın insanın yaşadığı böyük bir coğrafiyanı əhatə edən, qlobal miqyasda tanınan güclü təşkilata çevrilib.

Bildirilib ki, TDT qlobal kənd təsərrüfatı torpaq ehtiyatlarında 6,1%, o cümlədən əkin sahələrində 3,9%, kənd təsərrüfatı məhsullarının qlobal istehsalında 2,2%, kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracında 2% paya malikdir.

Toplantı iştirakçıları qeyd ediblər ki, dünya ölkələrinin iqlim dəyişikliyi, su və torpaq ehtiyatlarının azalması, yüksək səviyyəli urbanizasiya və digər problemlərlə üzləşdiyi bir vaxtda türk dövlətləri də bu çağırışlara hazır olmalı, yeni texnologiya və həllərin tətbiqi istiqamətində təcrübə mübadiləsi aparmaqla məhsuldarlığı artırmağa və dayanıqlı inkişafa nail olmalıdır.

Nazirlər Toplantısında iştirakçı dövlətlər arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı maraq doğuran layihələri reallaşdırmaq imkanları müzakirə olunub. Toplantıda çıxış edən rəhbərlər türk dövlətlərinin kənd təsərrüfatının bütün istiqamətləri üzrə geniş əməkdaşlıq potensialının olduğunu bildiriblər.

Toplantıda Azərbaycan tərəfinin türk dövlətlərinin vahid rəqəmsal aqro-data platformasının yaradılması, TDT brendi altında birgə kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının istehsalı ilə bağlı təklifləri təşkilata üzv ölkələrə təqdim edilib və bu istiqamətdə işlərin aparılması ilə bağlı razılıq əldə olunub. Azərbaycan tərəfinin TDT ölkələrində şəhərlərin birinin kənd təsərrüfatı paytaxtının müəyyən edilməsi ilə bağlı təklifi də müsbət qarşılanıb. Öncədən müəyyən edilən meyarlar əsasında TDT kənd təsərrüfatı nazirlərinin növbəti toplantısına qədər Azərbaycanın Quba rayonu kənd təsərrüfatı paytaxtı elan edilib.

TDT kənd təsərrüfatı nazirlərinin növbəti toplantısının Qazaxıstanda keçirilməsi barədə razılıq əldə olunub.

Tədbirin sonunda Türk Dövlətləri Təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin 2-ci Toplantısının Yekun Bəyannaməsi qəbul olunub. Sənəddə kənd təsərrüfatı və qida məhsulları üzrə ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı sərmayələrin təşviqi, aqrar sahədə müasir texnologiyaların transferi, ən yaxşı təcrübələrin qarşılıqlı mübadiləsi, torpaq və su resurslarının səmərəli idarə olunması, kənd təsərrüfatı sığorta sisteminin təşviq edilməsi və digər sahələr TDT-yə üzv dövlətlər arasında gələcək əməkdaşlığın əsas istiqamətləri kimi müəyyən edilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsü ilə yaradılan və digər dost və qardaş üzv-dövlətlər tərəfindən dəstəklənən Türk Dövlətləri Təşkilatının kənd təsərrüfatı nazirlərinin ilk toplantısı Özbəkistanda keçirilib.

BEYNƏLXALQ KONFRANS

Kənd təsərrüfatının proqnozlaşdırılması: inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün çağırışlar

🔍 <http://agroprojectionsconference.az/> ✕

MÖVZULAR

Kənd təsərrüfatı sahəsində:

- artımın proqnozlaşdırılması;
- dayanıqlı inkişafa təsir edən amillərin qiymətləndirilməsi;
- dövlət tənzimləməsinin effektivliyinin qiymətləndirilməsi;
- iqtisadiyyatın digər sahələri ilə qarşılıqlı təsirlərin qiymətləndirilməsi;
- investisiya qoyuluşlarının təsirlərinin proqnoz qiymətləndirilməsi;
- global dəyər zəncirinə inteqrasiyanın təsirlərinin qiymətləndirilməsi;
- innovasiyaların tətbiqinin effektivliyinin qiymətləndirilməsi;
- iqlim dəyişikliklərinin təsirinin qiymətləndirilməsi.

22-23 MAY
2024

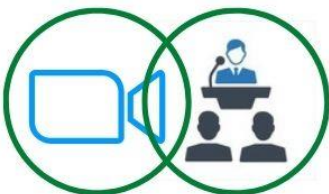
10.00 - 18.00

BAKİ,
AZƏRBAYCAN

MƏQSƏD:

İnkişaf etmiş ölkələrdə kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı sahəsində tətbiq olunan modelləşdirmə və proqnozlaşdırma metodları ilə bağlı bilik və təcrübələrin digər dünya ölkələri ilə mübadiləsi, bu sahədə tədqiqat işlərinə və təhlil alətlərinə əlçatanlığın artırılması, eləcə də elmi-tədqiqat sahəsində beynəlxalq və regional əməkdaşlıqların qurulması.

<https://atm.gov.az/>

(+994 12) 599 08 88

conference-baku-2023@atm.gov.az

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**